

Neļķu klintis un alas

Publicēts: 14.11.2020.

Atjaunināts: 04.08.2021.

Dabas pieminekli veido smilšakmens atsegumi, kuros ir alas un avots. Lielākā atseguma augstums ir līdz 18 m, bet garums 200 m. Lielākā ala, Velnala, atrodas kritenes veida pazeminājuma ziemeļu malā, dienvidos no Lielākā Neļķu klinšu atseguma. Pamatkrasta piekāvē, lejpus Velnalas, atrodas Velna Skābumbalļa – ala un avots nelielā smilšakmens atsegumā.

Aizsardzības kategorija: aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis, atrodas [Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā, dabas parkā "Salacas ieleja"](#).

Kods: LV0441880

Administratīvais iedalījums: Valmieras novads, Skaņkalnes un Mazsalacas pagasts

Pārvalde: Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība [Vidzemes reģionālā administrācija](#).

Robežu shēma [↗](#)

[Robežu shēma uz ortofoto pamatnes](#)

[Ministru Kabineta noteikumi Nr. 175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem"](#)

[Ministru Kabineta noteikumi Nr. 228 "Dabas parka "Salacas ieleja" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"](#)

Teritorija ir izvietojusies Salacas senlejas malā, Burtnieka līdzenumā, Ziemeļvidzemes zemienē.

Dabas pieminekli veido vidusdevona Živetas stāva Burtnieku svītas smilšakmens atsegumi, kuros ir alas un avots. Lielākā ala, Velnala, atrodas kritenes veida pazeminājuma ziemeļu malā, dienvidos no Lielākā Neļķu klinšu atseguma. Ala ir 16 m gara, plaša, plakaniem griestiem un zemāku tālāko galu.

Pamatkrasta piekāvē, lejpus Velnalas, atrodas Velna Skābumballja – ala un avots nelielā smilšakmens atsegumā. Ir dati, ka ala ir 20 m gara. Tomēr tā ir praktiski nepieejama, jo ieejas daļa ir šaura un zema un tās grīdu klāj avota ūdens. Avota ūdensdeve ir 1,5 litri sekundē.

Lielākā atseguma augstums ir līdz 18 m, bet garums 200 m. Klinšu sienā ir vairākas nišas un iedobes, kā arī viena neliela, nesen izveidojusies zema ala (kraujas lejas daļā, tuvāk atseguma lejasgalam). Neļķu klintis ir lielākais un ainaviski krāšņākais devona iežu atsegums Salacas krastos.

Neļķu klintis ir viens no vidusdevona Živetas stāva Burtnieku svītas stratotipa atsegumiem. Smilšakmeņos sastopamas fosforīta konkrēcijas un fosīlo zivju kaulu atliekas.

Šā brīža procesi dabas pieminekļa teritorijā izpaužas galvenokārt kā nobrukumi, ko veicina Salacas sānu erozija.

Pie Velna alas vairākkārt veikti arheoloģiskie izrakumi. 1876.gadā K. G. Zīverss, veica rakšanu alas priekšpusē un piecu pēdu dziļumā atrada ogļu un pelnu klājumu un apdegušus akmeņus.

Par Velna alu ir teikta, kas stāsta, ka senos laikos alā dzīvojis Velns, kuram bēgot apgāzusies skābuma ķērne un tagad tās ūdens iztek klints apakšā kā dzidrs avotiņš.

Teritorijā atrodas ES aizsargājami biotopi: upju straujtecēs un dabiski upju posmi (3260), smilšakmens atsegumi (8220), netraucētas alas (8310), veci vai dabiski boreāli meži (9010*) un nogāžu un gravu meži (9180*). Uz nobirām un karnīzēm sastopamas smiltāju neļķes (*Dianthus arenarius*), kas devušas klintīm to nosaukumu un ir aizsargājams augs.

Dabas datu pārvaldības sistēma OZOLS

Citi dati par šo un citām Latvijas īpaši aizsargājamām dabas teritorijām

[Skatīt vairāk](#)